

3. Про рекламу : Закон України від 3 лип. 1996 р. № 270/96-ВР. URL:
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр>

Рудик Олександр Володимирович

*Головний спеціаліст-інспектор відділу
державного архітектурно-будівельного контролю ТМР*

Сисюк Андрій Григорович

*Головний спеціаліст надання адміністративних послуг – інспектор відділу
архітектурно-будівельного контролю ТМР*

КОНТРОЛЬНІ ПОВНОВАЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АРХІТЕКТУРНО- БУДІВЕЛЬНОЇ ІНСПЕКЦІЇ УКРАЇНИ

Сфера житлового будівництва та містобудування є однією із найпривабливіших сфер інвестування в Україні, а ринок будівництва – одним із найпотужніших сегментів української економіки. Разом з тим подальший розвиток ринку будівництва потребує, перш за все, формування і вдосконалення системи регулювання та контролю за усіма процесами, що відбуваються на ньому. Адже за своєю сутністю ринок будівництва має приваблювати інвесторів своєю законністю, прозорістю та чесністю. У зв'язку з цим особливої актуальності набувають питання реагування державних органів, що здійснюють функції контролю, щодо запобігання та припинення правопорушень у сфері містобудівної діяльності.

Провідне місце в системі державних органів, що здійснюють контроль у сфері містобудівної діяльності, належить Державній архітектурно-будівельній інспекції України.

Відповідно до Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України, затвердженого Постановою КМУ від 09.07.2014р. № 294 [162], Державна архітектурно-будівельна інспекція України (Держархбудінспекція) є центральним органом виконавчої влади, який реалізує

державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду. Діяльність цього органу спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства.

Отже, метою створення ДАБІ є реалізація державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду. При цьому, відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 17.02.2011 р. № 3038-VI, який розрізняє поняття «контроль» і «нагляд», метою цього контролю, є здійснення заходів, спрямованих на дотримання замовниками, проектувальниками, підрядниками та експертними організаціями вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт. Водночас державний архітектурно-будівельний нагляд передбачає здійснення заходів, спрямованих на дотримання уповноваженими органами містобудування та архітектури, структурними підрозділами Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій та виконавчими органами сільських, селищних, міських рад з питань державного архітектурно-будівельного контролю, іншими органами, що здійснюють контроль у сфері містобудівної діяльності, вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил під час провадження ними містобудівної діяльності [1].

Відповідно до Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України [2], завданнями її діяльності є реалізація державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, а саме: внесення на розгляд Віце-прем'єр-міністра України – Міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства пропозицій щодо забезпечення формування державної політики з питань, що належать до сфери діяльності Держархбудінспекції; здійснення державного контролю та нагляду за дотриманням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів

і правил; виконання дозвільних та реєстраційних функцій у будівництві, ліцензування у визначених законодавством випадках.

ДАБІ є центральним органом виконавчої влади, утвореним з метою реалізації державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, змістом діяльності якого є виконання контрольно-наглядових повноважень, спрямованих на виявлення, попередження та припинення правопорушень у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, державних стандартів і правил під час провадження містобудівної діяльності, а також на притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності з метою забезпечення як прав окремої людини, так й інтересів держави та суспільства у цілому.

Окрім здійснення архітектурно-будівельного контролю, ДАБІ України надає громадянам дозвільні та реєстраційні послуги, зокрема: у визначених законодавством випадках видає дозволи на виконання будівельних робіт, відмовляє у видачі таких дозволів, анулює дозволи на виконання будівельних робіт; веде єдиний реєстр отриманих повідомлень про початок виконання підготовчих та будівельних робіт, зареєстрованих декларацій про початок виконання підготовчих і будівельних робіт, виданих дозволів на виконання будівельних робіт, зареєстрованих декларацій про готовність об'єкта до експлуатації та виданих сертифікатів, повернутих декларацій та відмов у видачі таких дозволів і сертифікатів, а також реєстр виданих ліцензій провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури; реєструє повідомлення про початок виконання підготовчих та будівельних робіт; приймає в установленому порядку в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти (видає відповідні сертифікати, реєструє декларації про готовність об'єкта до експлуатації та повертає такі декларації) тощо [2].

Надання електронних адміністративних послуг таких як, повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, повідомлення про початок будівельних робіт, декларації про готовність об'єкта до експлуатації стало значним кроком на шляху досягнення відкритості та прозорості у роботі ДАБІ.

Окрім того, на сайті розміщуються реєстри виданих ліцензій та дозвільних документів. Слід акцентувати, що вся інформація, розташована на сайті, є доступною для осіб з вадами зору.

Система архітектурно-будівельного контролю за час свого існування в Україні зазнала змін, спрямованих на вдосконалення його здійснення. На даний час органи будівельного контролю мають значні владні повноваження по відношенню до суб'єктів будівельної галузі, система державного контролю у сфері будівництва є централізованою. У зв'язку з цим, очевидна необхідність реформування даної галузі та через передачу функцій на нижні рівні. За умов децентралізації повноваження у сфері архітектурно-будівельного контролю було делеговано місцевим органам виконавчої влади, що сприятиме підвищенню ефективності виконання положень Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» в частині контролю за дотриманням законодавства у сфері містобудівної діяльності, вимог будівельних норм, державних стандартів і правил, положень містобудівної документації всіх рівнів, вихідних даних для проектування об'єктів містобудування, проектною документації. До того ж, передача функцій на місця сприятиме максимальному наближенню послуг щодо отримання дозвільних документів до суб'єктів господарювання та подальшому вдосконаленню дозвільної системи у сфері будівництва.

Список використаних джерел:

1. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>
2. Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 294. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/294-2014-п>.